

Granskning av årsredovisning 2020

Färgelanda kommun

Projektledare Rebecca Lindström, certifierad kommunal revisor

Projektmedarbetare Malin Ringedal

Innehållsförteckning

Inledning	3
Iakttagelser och bedömningar	5

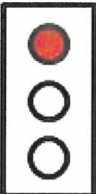

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för perioden 2020-01-01 – 2020-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2020.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande revisionella bedömningar:

Revisionsfråga	Kommentar	
Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?	Uppfyllt Årsredovisningen redogör i allt väsentligt för utfallet av verksamhet, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.	
Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?	Ej uppfyllt De finansiella målen samt verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning bedöms ej uppfyllda.	
Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?	Uppfyllt Räkenskaperna är i allt väsentligt rättvisande. Dock kan vi inte med rimlig säkerhet bedöma om balansräkningen i allt väsentligt är rättvisande.	

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen 11 kap. 19 § ska årsredovisningen lämnas över till fullmäktige och revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Enligt 4 kap 3 § LKBR ska årsredovisningens delar upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och kommunens eller landstingets ekonomiska ställning.

Kommunen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga beskrivning ska lämnas till fullmäktige inför behandlingen av årsredovisningen.

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer

- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning och metod

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskning och förändringar i normgivningen avseende den kommunala redovisningen.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

Granskningen kommer att utföras enligt god revisionssed med utgångspunkt i utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting" från Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom intervjuer, dokumentgranskning och granskning av räkenskapsmaterial.

Granskning av kommunens måluppfyllelse har genomförts i enlighet med SKYREV:s rekommendation "RU Granskning av årsredovisning".

En översiktlig granskning av intern kontroll i system och rutiner vilka bedöms som väsentliga för den finansiella rapporteringen har genomförts.

Den granskade årsredovisningen fastställdes av kommunstyrelsen 2021-03-31 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2021-04-14.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef och redovisningsekonom.

Iakttagelser och bedömningar

Verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomisk ställning

Iakttagelser

Förvaltningsberättelse

Den 1 januari 2019 trädde lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) i kraft. Enligt lagen ska förvaltningsberättelsen innehålla följande information¹:

- En översikt över utveckling av kommunens verksamhet.
- Upplysningar om viktiga förhållande för resultat och ställning.
- Upplysningar om händelser av väsentlig betydelse för kommunen som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut.
- Upplysning om kommunens förväntade utveckling.
- Upplysningar om väsentliga personalförhållanden samt sjukfrånvaron.
- Upplysningar om andra förhållanden som är av betydelse för styrning och uppföljning av kommunens verksamhet.
- Utvärdering av mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning.
- Utvärdering av kommunens ekonomiska ställning.
- Upplysning om årets resultat efter balanskravsjusteringar

Förvaltningsberättelsen innehåller ovan rubriker.

Eftersom kommunen ingår i en kommunal koncern, ska upplysningarna ovan, utom vad gäller sjukfrånvaron, även omfatta koncernen². Rådet för kommunal redovisning (RKR) har gett ut rekommendation R15 Förvaltningsberättelse som förtydligar lagens intentioner. Förvaltningsberättelsen kan utvecklas i detta hänseende.

Kommunens balanskravsresultat redovisas till 0 kr efter disponering av RUR på 10 603 tkr. Enligt nedan tabell från SKR är det för år 2020 möjligt att disponera medel från RUR.

Tabell 3, Rikets underliggande skatteunderlagsutveckling; tioårigt genomsnitt samt årlig utveckling och differens, som förändring i procent per år, för åren 2020 till och med 2024 (2020-12-22).

	2020	2021	2022	2023	2024
Snitt 10 år	4,0	3,9	3,8	3,8	3,8
Årlig ökning	2,3	2,8	4,0	3,7	3,1

¹ LKBR (2018:597), kapitel 11

² LKBR (2018:597), kapitel 11, § 12

Differens	-1,7	-1,1	0,2	-0,1	-0,7
-----------	------	------	-----	------	------

I årsredovisningen anges att Färgelanda kommun har ett negativt balanskravsresultat att återställa från år 2019 om 15 377 tkr. Kommunfullmäktige beslutade dock (KF § 49, Dnr 2020/126) att 15 377 tkr av underskottet i 2019 års resultat inte behöver regleras gentemot balanskravet utan åberopas som synnerliga skäl.

Driftredovisning

Årsredovisningen innehåller en driftredovisning i eget avsnitt. Det framgår hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställs för den löpande verksamheten. Dock framgår inte föregående års utfall.

Investeringsredovisning

Årsredovisningen innehåller en investeringsredovisning i eget avsnitt. Investeringsredovisningen omfattar en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet. Investeringsredovisningen omfattar inte de kommunala koncernföretagens investeringar som fullmäktige tagit ställning till.

Investeringsredovisningen kan inte stämmas av mot fullmäktiges budget (mål- och resursplan 2020). Detta eftersom angivna budgetposter inte stämmer överens med fastställd investeringsplan 2020-2025.

Bedömning

Grundat på vår granskning *har det inte* framkommit *några* omständigheter, än de som anges ovan, som ger oss anledning att anse att årsredovisningen inte lämnar upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2020 då disponering från RUR skett. Kommunen gör bedömningen att inga negativa resultat från tidigare år finns att återställa. Vi bedömer att kommunen utifrån lagstiftning inte har möjlighet att åberopa synnerliga skäl, detta då det inte finns några angivna skäl för sitt antagande att inte återställa det negativa balanskravsresultat som uppkom år 2019.

God ekonomisk hushållning

Iakttagelser

Finansiella mål

Kommunfullmäktige har för planperioden 2020-2022 fastställt två finansiella mål. Målen och dess behandling i årsredovisningen 2020 framgår nedan.

Finansiella mål	Uppföljning i årsredovisning	Kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen
Resultatet ska uppgå till 1,0-2,0 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag	Årets resultat uppgår till -2,6 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag.	Målet har ej uppnåtts
Soliditeten ska årligen öka för att på sikt uppgå till minst 35 procent	Soliditeten uppgick till 22,4 %, vilken har försämrats med 5,4 procentenheter sedan 2019.	Målet har ej uppnåtts.

Mål för verksamheten

Utöver de två finansiella målen har fullmäktige för planperioden 2020-2022 beslutat om sex verksamhetsmål som ska bidra till en god ekonomisk hushållning i kommunen. Nedan framgår verksamhetsmässiga mål och kommunstyrelsen uppföljning av den i årsredovisning 2020.

Övergripande mål	Antal mått/ verksamhetsmål	Kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen
Verka för tidiga insatser i skolorna som stärker elevernas studieresultat samt studiero.	4 (1 mäts inte och 2 har ökat)	Saknas
Arbeta strategiskt och förebyggande för att motverka ohälsa och utanförskap riktat till alla åldrar. Utveckla omsorgen med hjälp av digitala verktyg och nya arbetssätt.	3 (2 mäts inte och 1 har ökat)	Saknas
Bostadsplanera i orterna för att möjliggöra ökat bostadsbyggande i attraktiva lägen. Invånarantalet ska öka i varje kommundel.	3 (samtliga har ökat)	Saknas
I samverkan med näringslivet stärka företagsklimatet	2 (ingen mätning har gjorts)	Saknas
Förbättrad arbetsmiljö och minskad sjukfrånvaro.	3 (1 mäts inte, 1 har ökat och 1 har minskat)	Saknas
Implementera Agenda 2030 i kommunens verksamheter	4 (ingen mätning har gjorts)	Saknas

Vi kan konstatera att det inte sker en tydlig bedömning av fullmäktiges verksamhetsmässiga mål (övergripande mål) för en god ekonomisk hushållning i årsredovisningen år 2020.

Vi kan vidare konstatera att kommunstyrelsen gör den samlade bedömningen att kommunen inte lever upp till kraven på en god ekonomisk hushållning med anledning av att inget av de finansiella målen uppnås för 2020 tillsammans med att endast 6 av 19 (32 %) verksamhetsmål har uppnåtts.

Bedömning

Vi bedömer att utfallet vid årets slut inte är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Inget av de två finansiella målen bedöms som uppfyllt.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall inte är förenlig med de av fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. De övergripande målen utvärderas inte, endast 32 % av måtten/verksamhetsmålen bedöms uppnådda.

Årsredovisningen innehåller en sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen för god ekonomisk hushållning för år 2020.

Rättvisande räkenskaper³

Iakttagelser

Vid granskningen av kommunens årsredovisning har följande avvikelser noterats.

- Justering av de ingående balanserna i eget kapital har gjorts med cirka 10,2 mnkr. Justeringen avser rättning från år 2019 av för lågt värderad leverantörsskuld. Vi kan inte med rimlig säkerhet uttala oss om justeringen då vi inte erhållit fullständig information som påvisar att justeringen ska göras via de ingående balanserna samt till upptaget belopp.
- I det egna kapitalet finns en bokning på cirka 7 mnkr som avser outredda differenser i bokföringen som härstammar från den IT-krasch som inträffade år 2019. Vi förordar att denna outredda post inte redovisas inom eget kapital samt att den utreds och resultatförs i sin helhet.
- Färgelanda kommun har baserat den sammanställda redovisningen på preliminära årsredovisningar från de kommunala företagen. I vår granskning av den sammanställda redovisningen har vi även identifierat differenser mellan den sammanställda redovisningen i kommunen och den preliminära årsredovisningen för Valbohem AB. Vi förordar att de sammanställda räkenskaperna baseras på reviderade och antagna årsredovisningar i bolagen samt att den sammanställda redovisningen överensstämmer med bolagens räkenskaper.

Bedömning

Vid granskning av årsbokslutet 2019 gjordes följande bedömning:

Utifrån rådande omständigheter kan vi inte med rimlig säkerhet uttala oss om huruvida årsredovisningen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och

³ Med räkenskaper menas sammanställda räkenskaper, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter.

finansiella ställning per bokslutsdag 2019-12-31. Vi bedömer därav att finns en osäkerhet huruvida redovisat resultat ger en rättvisande bild år 2019.

Det finns identifierade avvikelser i det egna kapitalet, både gällande ingående balanser och justeringar under år 2020, tillsammans med det faktum att vi inte kunde uttala oss om rättvisande räkenskaper år 2019 kan vi inte med rimlig säkerhet uttala oss om det egna kapitalet år 2020.

På grund av ovan kan vi inte med rimlig säkerhet uttala oss om de ingående balanserna i balansräkningen för år 2020 och därmed inte bedöma om balansräkningen i allt väsentligt är rättvisande för år 2020.

Däremot bedömer vi att resultaträkning, sammanställda räkenskaper och kassaflöde i allt väsentligt är rättvisande för år 2020.

2021-04-06

Daniel Larsson

*Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor*

Lars Dahlin

Uppdragsledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org. nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av revisorerna i Färgelanda kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.